

עין משפט
נר מצוה

בזו א ב מ"י פ"ו מהל'
בירושין הלכה יח סמג
עשין נ טושי"ע אה"ע ס"ר
קמא סעי' סא:
ג [מ"י] פ"ד מהל' עדות
ה"ב טושי"ע חו"מ ס"ר ל'
סעי' ו|:

תוספות רי"ד

בעלה כלה והן אל
ידיע ואי אולי דן וכתבי
ליכובא: חותמין (6)
כשאמר לעשרה חבוב
ש"ת: שחית' שחית' אלא אמר
בכולם אחד כותב ובי'
חותמין כל שנים מהם
שורשין: ביכולין לעשר
ליתון ובשכסיל קמקא
מן אל בעל כלה
והילכך אל אלא ידעו
ביכולו והולכין וכותבין
ותחתין הנת לאשה שש
הוא ואל נפקי מיניה
חוראבא ורש"י: כל צדות
שכסיל' קמקא בעלה
כלה (הנתם) (והנך) אל
ידיע' אי אולי וכתבי
הילכך שור אולי לעלא
והיבין איין מבטל אל
הו: ואל נפקי מיניה
אמר רב נחמן הלכה רבי
בשיתין ולית ליה לרב
נחמן רב נחמן בידי' אלא
האמר רב נחמן אמר

(ח) נראה דג"ל דק"ל דאם
אמר לעשרה וכו'.

השולח פרק רביעי גיטין

מפני חקנת עגונות לא דמו אהדי
שמתקן שה"ס הי כרבי ויהי כרשב"ג
פלוגתייהו בצריכי כי עשרה למשלה
עדות שבעתה מקצתה אין להסתפק
כרבי חו לא מצי למיפק בחומר
לעשרה לגמרי כרנן שמעון בן
גמליאל דלפי ק"ל כותיה בעטלה
כולה במאי דקאמר שאין הביטול
מועיל אפי' דיעבד לא ק"ל כותיה
ומיהו אם משמעות דלית יכול
לקאמר כרשב"ג לא משמע דיעבד
אלא דתלמי לאפוקי מדברי דשרי
אפי' לכתחילה אפי' שפיר דמתקן
אפי' לנשוא דפליגי בעדות שבעתה
מקצתה ומ"מ לרשב"ג אפי' בדיעבד
אית מנוטל דפירש בקונטרס מנה
היה לעיל דקאמר א"כ מה כח
ב"ד יפה: **צריכי** כי עשרה
אפ"ה. ואפי' אותם שנים שיטל
יכולין לכתוב ותימה כיון דמלאורייתא
יכול לנטול אפי' שלא בפניהם אמאי
תקנו חכמים שלא יועיל ביטול לגבי
אותם שנים עצמן ואלו שנים שהוצרכו
לתקן שאין ביטול מועיל לגבי אחרים
מיקט נמי שלא יהא לו כח לנטול
מה הגט כלל: **אמר** רב יוסף
ניחא אגן. אע"ג דרב יוסף אית ליה
הכח דביטול ויתו מנוטל קאמר רב
יוסף כפ"ק דקידושין (דף יב:) דרב
מנדיא אמאי דמנטל גיטא אע"ג
דליתו מנוטל דמ"מ הרי מוציא לעו
ל הגט כי הוי דמנדיא אמאי
דמקדש בשוקא אזל כביא אע"ג
דליכא איסורא: **והזור** רבי יעשה
ברשב"ג. וא"ת מנא ליה משום
דחור בו הסם דחור בו נמי ממאי
דחור ביטול מנוטל דלמא היהא
דסום הדיינים דמי טפי לביטול שלא
בב"ד דהסם מודה רבי דלית מנוטל
דלמרי"ח מה כח ב"ד יפה (ס) דפרשיות
לעיל וי"ל דרב יוסף כפי דמדה להי משום
ללא אפילונ רבי ורשב"ג אלא כהם
תרי מיילי כמה כח ב"ד יפה בשום
הדיינין וביטול הגט בב"ד ולכן
דמדה להי אהדי ומסתמא כשחור
מזה חור נמי מזה:
ליבדרו איבדו. אפי' למאן
דמוקי פלוגתייהו בעדות
שבעתה מקצתה דייק שפיר דבהא
ק"ל כרבי לדידיה ליכא למימר
לדבורי איבדור דכיון שיכול לנטול
זה שלא בפני זה לא יועיל פחור
דיבעל כל אחד שימנא בפני עצמו
יעז שיבעל כוון אבל לרשב"ג דלית
כול לנטול אפי' שלא בפני זה אין
בביטול כלום אפי' מנוטל כולם
כל אחד בפני עצמו אע"ג דהשתא
ליכא למיחש דלמא חלי הנך דלא
יעי וכמתי ויהייה לה לא הוי ביטול
עד שיבעל כולם יחד זה בפני זה:
יטומין

אולי הנך כתבי ויהי
ג סבר עדות שבטלה
והנך לא ידעי ואולי
תא איש לעלמא ואב"א
שבטלה מקצתה לא
היינו טעמא דרשב"ג
ואבפי עשרה צריכא
איבעיא להו כולכס
משום דקסבר עדות
גלה כולה והני כיון
א מצו כתבי ויהבי או
ג משום דקסבר כל
פי בי עשרה צריכא כי
לכך אפילו כולכס נמי
תנו גט לאשתי יכול
דברי רבי רשב"ג אומר
זה בפני זה והא שנים
אמר רב איש אי בעדי
א במאי עסקינן בעדי
סתברא דקתני סיפא
נמו ולזה בפני עצמו
בפני זה אי אמרת
שפיר אלא אי אמרת
רפי הא אמר מר ז"א
שיטרא שניהם כחד
נן קרחה ²סבירא ליה
הורה שמעית מיניה דר'
א ויתדא כרשב"ג ולא
כרשב"ג אמר רב יוסף
דימי אמר מעשה ועשה
ד לפניו רבי ³פרטא בנו
פרטא בן בנו של ר'
מה כח בית דין יפה
בן שמעון בן גמליאל
בן גמליאל חד כרבי
אושא סבר דקא כרבי
יכתב בר פנה חמשה
אשיה דמן אושא אחא
ואשקליה גיטא על
ילו אטמורו וכתבו לה
מרי מאי הוי אלא שמע
ליה ואי סלקא דעתך
עון בן גמליאל למה
איכדורי אלא שמע
חדא כרבן שמעון בן
רב נחמן ⁴הלכה כרבי
רב נחמן מה כח בית
נחמן אמר שמואל
יתומין

וְעוֹלָם דָּא אֵלֵּי הָיָה דְּלֵא בְּיָמֵי קִיָּמָהּ
 נִסְבְּחָה שְׂפִיר קֵל מִיִּנְסָבָה: **בְּטֵלָה כּוֹלֵה**
 כְּעֵדוּת חָדָשׁ לֵא בְּטֵל כְּעֵבֶרֶס בְּטֵלֵי אֶלֶף
 הָיָה: **וְהִנֵּה לֵא יִדְעִי**, דְּבִטְלָה וְאֵלֵּי
 וְכַתְּבִי וְיִהְיֶה לָּהּ מִיִּנְסָבָה בְּגֵט פִּסְקוֹ:
וְאֵי בְּטִים אִימָה אֵלֵּי בְּטֵלָה כּוֹלֵה,
 וְאִין כָּל גִּזְרֵה אֵלֵּי טַעְמָה דְּרַשְׁבִּי ג'
 לֵא מִשּׁוֹן תִּקְנָה הוּא אֵלֵּי קִסְבֵּר אֵלֵּי
 בִּיטּוּלֵי בִּיטּוֹל עַד שִׁבְטֵל בְּפִי כּוֹלֵן
 וְהֵא אֵינִי יִכּוֹל דְּקִאֲמֵר לֹא אִיִּסְרָא
 הוּא מִשּׁוֹן עוֹבֵר עַל תִּקְנָה אֵלֵּי אֵלֵּי
 קִאֲמֵר אִין כּוֹ נַח לְבַטֵּל אֵלֵּי בְּפִי
 כּוֹלֵן: **לְמִשְׁלָפֶה**, לְחַלְלֵה וְלִהְיֵה:
כּוֹלֵס, חֲמוּמֵי דְקִיָּל דֵּאֵינִי גֵט עַד
 שִׁיחֲתָמוּ כּוֹלֵן: **מִהוּ**, מִי חֲסֵר רֵבֵן
 שְׁמַעוֹן [בִּרְיָ] שְׁלֵא יִבְטֵל אֶת אֶחָד
 אֶת שְׁנֵים שְׁלֵא חֲסִיר חֲזִירָה: **טַעְמָה**
דְּרַשְׁבִּי ג', יִכְסֵּה דְלֵא אֲמֵר: כּוֹלֵס
מִשּׁוֹן דְּקִסְבֵּר בְּטֵלָה כּוֹלֵה, וְחִיִּים
 דְּלִמְתָּה אֵלֵּי הֵי דְלֵא יִדְעִי בִּיטּוּלֵי
 יִהְיֶה לָּהּ וְהִכָּה יִכְסֵּה לְמִישָׁם לְהֵי
 חֲזִירָה דְּעִי דְּרִיבִין לְרִיבִין לְחַתּוּם
 וְכֹל כֹּמֶה דְלֵא חֲתוּמֵי כּוֹלֵה לֵא יִהְיֶה
 לָּהּ: **אִו דְּלִמְתָּה מִשּׁוֹן דְּקִסְבֵּר כּוֹ**
 וְהִלָּךְ לֹא בְּטֵל הוּא לְגַמְרִי וְחַתּוּמֵי
 בִּיה אֲפִי חֲסִיר דְּבִטְלֵי לְמִישָׁם וְחַתּוּמֵי
 חֲזִירָה וְיִהְיֶה לָּהּ: **יִכּוֹל לְבַטֵּל**, וְהֵי
 בִּיטּוֹל וְאִין זֶה כֶּשֶׁר לְהִיּוֹת עוֹד עַד
 בְּדִבְרֵי עַד שְׁעִירָה: **אֵינִי יִכּוֹל לְבַטֵּל**
 וְהֵלֶּה עֲלָמֵי כֶּשֶׁר לְחַתּוּם: **וְהֵא שְׁנֵים**
 דְּכּוֹלֵי לְרִיבִין לְחַתּוּם וְלִיכָּה לְמִישָׁם
 דְּלִמְתָּה אֵלֵּי חֵד וְחַתּוּמֵי וְכֹלֵה חֲזִירָה
 וְקִאֲמֵר אֵינִי יִכּוֹל לְבַטֵּל אֶלְמָה רֵבֵן
 שְׁמַעוֹן לֹא אִיִּסְרָא קִאֲמֵר אֵלֵּי אֵינִי
 בִּיטּוֹל קִאֲמֵר: **אֲמֵר רַב אֲשִׁי אֵי**, הֵי
 שְׁנֵים עֲדֵי חֲתוּמֵי וְחַתּוּמֵי הֵם: **הֵי יִגְמִי**,
 דְּמִדּוּהִי רֵבֵן שְׁמַעוֹן [בִּרְיָ] דִּיכּוֹל לְבַטֵּל
 וְיִטּוּלֵי בִּיטּוֹל דְּטַעְמָה מִשּׁוֹן גִּזְרֵה
 הוּא וְהִכָּה יִכְסֵּה לְמִיגוֹר מִיָּד: **בְּעֵדֵי**
הוֹלֵכֶה, דֵּהֵא תֵנוּ דְקִאֲמֵר הִכָּה
 לְשֵׁים הִכָּה שֵׁם יוֹמָן לֵא לְהִיּוֹת שְׁלִיחִים
 וְלִמְסַקְרוֹ לָּהּ דִּהְכָּה כִּי קִאֲמֵר לְחֵד
 אֵלֵּי אִידֵךְ דְּלֵא יִדְעֵי וְמִסֵּר לָּהּ לְפִי
 שְׁאִין זֶה עֲדוּת שִׁיְהוּ עֵינֵים לְרִיבִין
 לְהִיּוֹת שֵׁם אֵלֵּי שְׁלִיחוֹת וְלֵא יִדְעֵי
 דְּבִטְלָה שֵׁם שְׁלִיחוֹתָם דְּשְׁלִיחוֹת שְׁלֵמָה
 מִקְרָאָה בְּטֵלָה כּוֹלֵה דְּכִי הִיכִי
 דְּבִטְלָה לְהֵא בְּטֵלָה לְהֵא: **ס"ז**
מִסְכָּרָא, דְּבַעֲדֵי הוֹלֵכֶה קִאֲמֵר
 וְטַעְמָה מִשּׁוֹן שְׁשֵׁא דְלִמְתָּה אֵלֵּי אֲמֵר
 דְּלֵא יִדְעֵי וְיִהְיֶה לָּהּ: **אֲמֵר לֹא בְּפִי**
עֲלָמֵי כּוֹ, אִי מִתְחַלֵּה כְּשַׁעְשָׁאן
 לְחַתּוּם לֹא אֲמֵר בְּשֵׁינֵים יִתֵּד אֵלֵּי
 לְחַתּוּם מִן חֲסֵר וְאֲמֵר לְחַתּוּם הֵם
 מִסְכָּרֵי גֵט לְפִלְטוּי לְחַתּוּם לְחַתּוּם יִכּוֹל
 תִּרְאֶה גַם אֲחֵה הֵי שְׁלִיחַ לְגִרְשָׁה: **יִכּוֹל**
לְבַטֵּל, וְבִטֵּל זֶה מְחֻרָשׁ שְׁלִיחוֹת שְׁשֵׁם
 גִּרְשָׁה זֶה אֵינֶה מְגֻרָשֶׁת אֲבָל הִשְׁנִי
 יִכּוֹל לְגִרֵּשׁ דְּקִיָּין מִתְחַלֵּה לֵא בְּכַח
 אֲחֵה אֵי אִין כָּלֵן לְגִמְרֵי שְׁלִיחוֹת

יתומין

מסורת הש"ס

א) (תוספתא פ"ג, ב) שם,
ב) (מכילתא יו; ב"ב לב,
קסא: סנהדרין ל' תוספתא
דסנהדרין פ"ה, ד) כתובות
ק, ה) (וב"ב לב, ו) (דף
קא).

הגהות הב"ח

(א) גמ' אמר ליהו וילו
אטמורו: (ב) היום ד"ה
והור וכו' כדפי' לעיל. כ"ב
כדף ל"ב בסוף ד"ה ורז
נחמן:

מוסף רש"י

עד שיראו שניחם
כאחד. את העדות,
למסקין אחד ואמר כפני
הלוויה ואחד ואמר כפני
היודה לי עלי (כתובות
כ:). וחזר רבי ועשה
כרבן שמעון בן
גמליאל. דנראה שני
טעם הוה מה שנינו
במשנתנו א"כ מה כח כ"ד
יפה (כתובות ק.)